

Karta Dużej Rodziny Świadczenia rodzinne

Wybrane problemy

- Komentarz
- Odpowiedzi na pytania
- Wzory dokumentów
- Akty prawne

6

Magdalena **Januszevska** Anna **Kawecka**
Barbara **Matysik** Bartłomiej **Mazurkiewicz**
Iwona **Sierpowska**

BIBLIOTEKA
POMOCY
SPOŁECZNEJ

Karta Dużej Rodziny Świadczenia rodzinne

Wybrane problemy

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Warszawa 2015

6

ABC

a Wolters Kluwer business

Tekst pochodzi z Serwisu Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

Stan prawny na 1 kwietnia 2015 r.

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący

Ewa Fonkowicz

Redaktor merytoryczny

Izabela Baranowska

Łamanie

Kamila Tomecka

Projekt okładki i stron tytułowych

Studio Kozak

Ilustracja na okładce

© *iStockphoto.com/mstay*

.....
Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących
im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej
w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło.
A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.
.....

prawolubni
.....

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN: 978-83-264-8174-1

Wydane przez:

Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	7
----------------------------	---

Część I

Karta Dużej Rodziny. komentarz praktyczny	9
1. Czym jest Karta Dużej Rodziny?	9
2. Czy w związku ze zmianą przepisów regulujących korzystanie z ulg i zniżek posiadacze Karty z 2014 r. zobowiązani są do złożenia wniosku o wydanie nowych dokumentów dla wszystkich członków rodziny?	10
3. Jakie są warunki przyznania Karty Dużej Rodziny?	10
4. Co oznacza obowiązek utrzymywania dzieci?	11
5. Komu przysługuje prawo do posiadania Karty?	11
6. Jak rozumieć określenie „członek rodziny wielodzietnej”?	12
7. Gdzie i kiedy można ubiegać się o Kartę?	12
8. Jakie dokumenty są wymagane przy składaniu wniosku o przyznanie Karty?	13
9. Do kiedy przyznawana jest Karta Dużej Rodziny?	15
10. Komu i kiedy nie przysługuje Karta?	15
11. Czy przyznaje się nową Kartę członkowi rodziny wielodzietnej, który był już posiadaczem Karty?	16
12. Czy możliwe jest przyznanie kolejnej Karty w rodzinie, która już jest posiadaczem Karty np. od 2014 r.?	17
13. Kiedy jest konieczne wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny?	17
14. Jakie zniżki ustawowe przysługują posiadaczom Karty?	17
Podstawa prawna:	18

Część II

Pytania i odpowiedzi	19
1. Karta Dużej Rodziny	19
2. Świadczenia rodzinne	41

2.1. Prawo do świadczeń rodzinnych. Zasiłek rodzinny.....	41
2.2. Świadczenie pielęgnacyjne	55
2.3. Zasiłek pielęgnacyjny.....	82
2.4. Specjalny zasiłek opiekuńczy	99
2.5. Ustalanie dochodu	121
2.6. Skład rodziny.....	161
2.7. Koordynacja.....	163
2.8. Becikowe.....	167
2.9. Dodatki	176
2.10. Miejsce zamieszkania a świadczenia	187
2.11. Nienależnie pobrane świadczenia.....	192
2.12. Zasiłek dla opiekuna (ZDO).....	197

Część III

Akty prawne	207
Ustawa o Karcie Dużej Rodziny.....	209
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny.....	227
Ustawa o świadczeniach rodzinnych	239
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne.....	300
Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.....	357

WYKAZ SKRÓTÓW

- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.)
- k.r.o. – ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 788)
- Konstytucja – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- r.f.o.m. – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. Nr 183, poz. 1234)
- r.s.t.p. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. poz. 3)
- r.s.u.k. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1954)
- u.e.r. – ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1440)
- u.k.d.r. – ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863)

- u.o.c. – ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 z późn. zm.)
- u.o.s. – ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1628)
- u.p.d.o.f. – ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.)
- u.p.s. – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 163)
- u.r.z.n. – ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.)
- u.s.w. – ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 596)
- u.ś.o.z. – ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz. 1027 z późn. zm.)
- u.ś.r. – ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 z późn. zm.)
- u.u.s.r. – ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1403)
- u.u.w.z. – ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567)
- u.w.r.s.p. – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.)
- u.z.s. – ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.)

————— Część I —————

KARTA DUŻEJ RODZINY. KOMENTARZ PRAKTYCZNY

Karta Dużej Rodziny jest jednym z elementów polityki pro-rodzinnej. Stanowi rozwiązanie, które z założenia ma przyczynić się do promocji modelu rodziny wielodzietnej. Jednak jej główną przesłanką jest zwiększenie szans rozwojowych dzieci wychowujących się w rodzinach wielodzietnych przez umożliwienie im dostępu do ulg i zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i prywatne, które podpisały umowy z ministrem pracy lub wójtami.

Lista partnerów programu dostępna jest na stronie <https://rodzina.gov.pl/duza-rodzina/partnerzykdr>. Uprawnienia do Karty Dużej Rodziny posiadają rodziny, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka z co najmniej trójką, które po uzyskaniu karty mogą korzystać z systemu ulg i zniżek. Według danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Karta Dużej Rodziny posiada około 600 tys. osób, zaś w programie jest 470 partnerów oferujących zniżki w 3 tys. miejsc. Ponadto oszacowano, że w Polsce jest ponad 3 mln osób uprawnionych do ubiegania się o Kartę Dużej Rodziny, a ponad 2500 gmin zajmuje się jej wydawaniem.

1. Czym jest Karta Dużej Rodziny?

Karta jest dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej. Karta poświadcza prawo członka rodziny wielodzietnej do uprawnień ustalonych w trybie określonym w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863) – dalej u.k.d.r., lub przyznanych na podstawie przepisów odrębnych obowiązujących do

dnia 31 grudnia 2014 r. oznaczających program wspierania rodzin wielodzietnych realizowany na podstawie uchwały i rozporządzenia Rady Ministrów.

2. Czy w związku ze zmianą przepisów regulujących korzystanie z ulg i zniżek posiadacze Karty z 2014 r. zobowiązani są do złożenia wniosku o wydanie nowych dokumentów dla wszystkich członków rodziny?

Ustawa u.k.d.r. wskazuje, że dotychczas wydane dokumenty zachowują ważność do końca okresu, na który zostały przyznane, pod warunkiem że członkowie rodziny wielodzietnej nadal spełniają warunki do ich posiadania. Dotychczasowe ulgi zachowują swą ważność. Przeniesienie KDR z rozporządzenia do u.k.d.r. nie powoduje utraty ważności już wydanych dokumentów oraz umów zawartych z podmiotami prywatnymi, które zdecydowały się dołączyć do programu wspierania rodzin wielodzietnych. Obowiązują one do czasu ich wygaśnięcia lub rozwiązania.

3. Jakie są warunki przyznania Karty Dużej Rodziny?

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest na wniosek członka rodziny, która utrzymuje przynajmniej troje dzieci. Przysługuje również rodzinom zastępczym oraz rodzinnym domom dziecka. Kartę przyznaje się każdemu członkowi rodziny. Sytuacja dochodowa rodziny nie jest kryterium rozpatrywanym przy przyznawaniu karty. Oznacza to, że karta przysługuje niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie, o ile wychowuje się w niej nie mniej niż troje dzieci.

Ważne!

- Karta Dużej Rodziny przysługuje osobom tworzącym związki nieformalne, o ile jedna z tych osób jest rodzicem co najmniej trojga dzieci, np. w związku nieformalnym partnerzy mają wspólnie troje dzieci, to każde z nich jest rodzicem trojga dzieci i każdemu z nich przysługuje KDR. Uprawnienia przysługują temu partnerowi, który jest rodzicem trojga dzieci (mogą być to dzieci z różnych związków).
- Karta Dużej Rodziny przysługuje małżonkowi rodzica, nawet gdy nie ma on żadnego własnego dziecka lub nie mają wspólnych dzieci z rodzicem lub tylko jedno lub dwoje dzieci.

Kluczowym warunkiem jest posiadanie w małżeństwie trojga dzieci na utrzymaniu niezależnie od tego, z jakiego związku pochodzą (formalnego lub nieformalnego; obecnego czy poprzedniego).

– W świetle powyższego Karta Dużej Rodziny przysługuje osobom wolnym i rozwiedzionym, które są rodzicami co najmniej trojga dzieci. Nie rozpatruje się okoliczności wspólnego zamieszkiwania razem z dziećmi.

4. Co oznacza obowiązek utrzymywania dzieci?

Regulacje dotyczące obowiązku utrzymywania dzieci przez rodziców zawarte są kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. Stosownie do art. 133 § 1 k.r.o. obowiązkiem rodziców jest dostarczanie środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Ważne!

- Dzieci w wieku do 18. roku życia oraz przed ukończeniem 25. roku życia w trakcie nauki w szkole ponadgimnazjalnej lub szkole wyższej zazwyczaj nie są w stanie utrzymać się samodzielnie, co oznacza, że pozostają na utrzymaniu rodziców i co nie jest w sprzeczności z przepisami k.r.o.
- Do Karty Dużej Rodziny są uprawnieni studenci bez względu na rodzaj studiów (licencjackie, magisterskie, jednolite, doktoranckie, dzienne, wieczorowe, zaoczne), pozostający na utrzymaniu rodziców.

5. Komu przysługuje prawo do posiadania Karty?

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, który jest:

- 1) osobą posiadającą obywatelstwo polskie, mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością,

Wszystkie publikacje z serii Biblioteka Pomocy Społecznej zostały przygotowane z myślą o praktykach i przeznaczone są dla pracowników socjalnych oraz pracowników administracji samorządowej. Ułatwią im wykonywanie obowiązków i pomogą znaleźć rozwiązania w kontrowersyjnych nieraz sytuacjach, z którymi mogą się zetknąć w swojej pracy.

W szóstej książce z tej serii szczegółowo omówiono zasady przyznawania członkom rodzin wielodzietnych Karty Dużej Rodziny na podstawie nowej ustawy obowiązującej od 1 stycznia 2015 r. oraz wyjaśniono szereg wątpliwości związanych ze stosowaniem tych przepisów.

W przystępny sposób przybliżono również problematykę zasiłku rodzinnego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna. Przedstawiono także zasady ustalania dochodu z roku bazowego, składu rodziny oraz uznawania świadczeń za nienależnie pobrane. Istotną część publikacji stanowią również odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania dotyczące interpretacji przepisów. Są one odzwierciedleniem problemów, które pojawiły się w działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Autorzy omawiają konkretne stany faktyczne i wskazują sposoby rozwiązania problemowych sytuacji.

Czytelnicy znajdą tu również teksty najważniejszych aktów prawnych z tego zakresu, w tym wzory dotyczące Karty Dużej Rodziny.

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

cena 69 zł (w tym 5% VAT)

